

DOPORUČENÍ KOMISE

ze dne 11. října 2004

o monitorování základních hodnot dioxinů a polychlorovaných bifenyků typu dioxinů v potravinách

(oznámeno pod číslem dokumentu K(2004) 3462)

(Text s významem pro EHP)

(2004/705/ES)

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na druhou odrážku článku 211 této smlouvy,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Nařízení Komise (ES) č. 466/2001 ze dne 8. března 2001, kterým se stanoví maximální limity určitých kontaminujících látek v potravinách⁽¹⁾, stanoví maximální obsahy dioxinů v potravinách.
- (2) Ačkoli z toxikologického hlediska by se na dioxiny, furany a polychlorované bifenyky (PCB) typu dioxinů měl vztahovat jakýkoli obsah, maximální obsahy byly stanoveny pouze pro dioxiny a furany, a nikoli pro PCB typu dioxinů, protože o jejich rozšíření je k dispozici jen velmi málo údajů. Výše zmíněné nařízení stanoví přezkoumání maximálních obsahů poprvé nejpozději do 31. prosince 2004 na základě nových údajů o přítomnosti dioxinů a PCB typu dioxinů, zvláště s cílem zařazení PCB typu dioxinů mezi hodnoty, které je třeba stanovit.
- (3) Nařízení (ES) 466/2001 stanoví další přezkoumání maximálních obsahů nejpozději do 31. prosince 2006 s cílem maximální obsahy podstatně snížit.
- (4) Je nezbytné získat v rámci Evropského společenství spolehlivé údaje o přítomnosti PCB typu dioxinů v co nejširší škále potravin, aby bylo možné vytvořit si přesný obrázek o časovém vývoji běžné přítomnosti těchto látek v potravinách.

- (5) Vztah mezi přítomností dioxinů, furanů, PCB typu dioxinů a PCB jiného typu než dioxinů je důležitý, ale do jisté míry neznámý. Je proto vhodné podle možností analyzovat také vybrané vzorky PCB jiného typu než dioxinů.
- (6) Doporučení Komise 2002/201/ES ze dne 4. března 2002 o snížení přítomnosti dioxinů, furanů a polychlorovaných bifenyků v krmivech a potravinách⁽²⁾ doporučuje, aby členské státy prováděly náhodné monitorování přítomnosti dioxinů, furanů a polychlorovaných bifenyků v potravinách, úměrně své produkci, využití a spotřebě potravin. Monitorování by mělo být prováděno podle podrobných pokynů stanovených Stálým výborem pro potravinový řetězec a zdraví zvířat. Tyto pokyny by měly obsahovat ustanovení mimo jiné ohledně minimální četnosti a formátu podávání zpráv o výsledcích, aby bylo možné dosáhnout v rámci Evropské unie vysokého stupně jednotnosti.
- (7) Je důležité, aby tyto údaje byly pravidelně sdělovány Komisi. Komise zajistí zanesení těchto údajů do databáze, která bude veřejně k dispozici k nahlédnutí.
- (8) Dne 1. května 2004 přistoupily Česká republika, Estonsko, Kypr, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Malta, Polsko, Slovinsko a Slovensko k Evropskému společenství. Je vhodné, aby se nové členské státy zapojily do monitorovacího programu co nejdříve. Pripouští se však, že pro členské státy je vhodné předvídat přechodné opatření a že novým členskými státy se prozatím podrobná minimální četnost náhodného monitorování přítomnosti dioxinů, furanů a PCB typu dioxinů v potravinách nedoporučuje,

DOPORUČUJE:

1. Aby členské státy od roku 2004 až do 31. prosince 2006 prováděly monitorování běžné přítomnosti dioxinů, furanů a PCB typu dioxinů v potravinách, a to za použití doporučené minimální četnosti vzorků, které se mají každý rok analyzovat, jak vzorově stanoví tabulka přílohy I. Četnost vzorků by měla být každý rok na základě získaných zkušeností přezkoumána.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 77, 16.3.2001, s. 1. Nařízení naposledy pozměněné nařízením Komise (ES) č. 684/2004 (Úř. věst. L 106, 15.4.2004, s. 6).

⁽²⁾ Úř. věst. L 67, 9.3.2002, s. 69.

2. Aby se Česká republika, Estonsko, Kypr, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Malta, Polsko, Slovinsko a Slovensko zapojily do monitorovacího programu zaměřeného na přítomnost dioxinů, furanů a PCB typu dioxinů v potravinách co nejdříve. Četnost vzorků, které má každoročně analyzovat Česká republika, Estonsko, Kypr, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Malta, Polsko, Slovinsko a Slovensko, bude stanovena od roku 2005.
3. Aby členské státy pravidelně poskytovaly Komisi údaje s informacemi a ve formátu uvedeném v příloze II za účelem zanesení do databáze. Bylo by vhodné, aby byly poskytnuty také údaje za poslední roky získané prostřednictvím metody analýzy v souladu s požadavky směrnice Komise 2002/69/ES ze dne 26. července 2002 o metodách odběrů vzorků a

metodách analýzy pro úřední kontrolu dioxinů a o stanovení PCB typu dioxinů v potravinách⁽¹⁾ a odrážející základní hodnoty.

4. Aby členské státy, je-li to možné, provedly rovněž analýzu PCB jiného typu než dioxinů v týchž vzorcích.

V Bruselu dne 11. října 2004.

Za Komisi
David BYRNE
člen Komise

⁽¹⁾ Úř. věst. L 209, 6.8.2002, s. 5. Směrnice ve znění směrnice 2004/44/ES (Úř. věst. L 113, 20.4.2004, s. 17).

PŘÍLOHA I

Tabulka: Přehled doporučeného minimálního počtu vzorků potravin, které mají být ročně analyzovány. Rozdělení vzorků je založeno na produkci v každé zemi. Zvláštní pozornost je věnována potravinám, u nichž se očekává velká rozmanitost základních hodnot dioxinů, furanů a PCB typu dioxinů. To je zejména případ ryb.

Země (1)	Počet (1)	Maso a masné výrobky (2)					Ryby a produkty rybolovu (2)		Mléko a mléčné výrobky (2)		Vejce (2)		Oleje a tuky (6)			Ovoce, zelenina a obiloviny (7)		
		Hovězí	Vepřové	Skopové	Drůbež	Játra	Ryby	Produkty akvakultury	Mléko	Máslo/sýry/jogurty	Vejce	Vejce z volně chované drůbeže	Živočišné	Rostlinné	Rybí/potravin ové doplňky	Zelenina	Ovoce	Obiloviny
Belgie	53	4	4	2	4	3	3	3	4	3	3	3	4	3	3	2	2	2
Dánsko	66	3	5	2	3	3	15	3	3	3	3	2	3	6	3	2	2	2
Německo	147	13	13	3	6	7	7	5	14	10	11	12	14	4	4	2	8	8
Řecko	55	2	2	7	3	2	4	7	3	3	3	2	3	3	4	2	2	2
Španělsko	151	7	9	11	7	6	33	16	3	7	7	4	10	5	9	10	4	4
Francie	168	14	8	5	15	11	18	16	14	12	6	6	6	3	6	4	12	12
Irsko	61	7	3	3	3	3	9	3	5	3	3	2	3	4	3	2	2	2
Itálie	126	10	5	5	8	5	8	14	3	8	15	3	7	3	12	10	4	4
Lucembursko	30	2	2	1	2	1	3	1	3	3	2	1	1	2	1	1	1	1
Nizozemsko	88	6	6	3	6	4	14	7	6	7	3	3	7	3	4	2	2	2
Rakousko	52	4	4	2	3	2	3	3	3	3	7	2	3	3	3	2	2	2
Portugalsko	51	3	3	3	4	2	6	3	3	3	3	2	3	3	3	2	2	2
Finsko	45	3	3	2	2	1	4	3	3	3	3	2	3	3	3	2	2	2
Švédsko	54	3	3	2	3	2	10	3	3	3	3	2	3	4	3	2	2	2
Spojené království	113	7	4	10	10	4	24	12	7	7	3	3	5	4	3	2	4	4
EU celkem	1 260	88	74	59	79	56	161	101	74	74	75	49	75	53	64	47	53	53
Island	67	2	2	1	2	1	29	2	3	3	2	1	1	12	1	1	1	1
Norsko	125	3	3	2	3	3	46	28	3	3	3	3	3	10	3	3	3	3
EHP celkem	1 452	93	79	62	84	60	236	131	80	84	80	53	79	75	68	51	57	57

(*) Dne 1. května 2004 přistoupení Česká republika, Estonsko, Kypr, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Malta, Polsko, Slovinsko a Slovensko k Evropskému společenství. Je vhodné, aby se nové členské státy zapojily do monitorovacího programu co nejdříve. Pripouští se však, že je vhodné předvídat pro tyto členské státy přechodné opatření, a že tento státům se proto podrobí minimální četnost náhodného monitorování přítomnosti dioxinů, furanů a PCB typu dioxinů v potravinách nedoporučuje.

Poznámky k tabulce

- (1) Čísla uvedená v tabulce představují minimální počty. Členské státy mohou odebrat více vzorků. Dodatečné vzorky by měly být odebrány nejlépe z kategorií potravin, které významně přispívají k expozici: např. maso a masné výrobky, ryby a mléčné výrobky (mléko ze zemědělských podniků).
- (2) Maso a masné výrobky: Vedle zmíněných kategorií by měl být odebrán i určitý počet vzorků koňského, kozího a králíčoho masa a v omezené míře i zvěřiny.
- (3) Ryby a produkty rybolovu: Odběr vzorků volně žijících ryb a akvakultury podle druhů by měl být přiměřený odlovu a produkci akvakultury. Jako vodítko je možné použít údaje o specifických druzích týkající se odlovu a produkce ryb a produktů rybolovu, které jsou k dispozici v publikaci „Fakta a čísla o SRP – základní údaje o společné rybářské politice“, Úřad pro úřední tisky Evropských společenství, 2004.

S použitím těchto údajů uvádíme jako vodítko následující počty vzorků, které je u různých druhů ryb třeba odebrat.

Odlov (pro členské státy doporučeno ≥ 10 vzorků)

Dánsko: 15 vzorků \rightarrow 4 sled' obecný, 4 slávka jedlá, 7 další

Španělsko: 33 vzorků \rightarrow 7 tuňák pruhovaný, 4 sardinka obecná, 5 tuňák žlutoploutvý, 2 kranas, 2 oliheň atlantická, 13 další

Francie: 18 vzorků \rightarrow 3 tuňák pruhovaný, 3 tuňák žlutoploutvý, 2 sardinka obecná, 2 treska tmavá, 2 sled' obecný, 6 další

Nizozemsko: 14 vzorků \rightarrow 4 malá sardinka, 2 kranas, 3 sled' obecný, 2 makrela, 3 další

Švédsko: 10 vzorků \rightarrow 5 sled' obecný, 4 šprot obecný, 1 treska obecná

Spojené království: 24 vzorků \rightarrow 6 makrela, 4 sled' obecný, 3 treska jednosvrnná, 2 treska obecná, 9 další

Produkty akvakultury (pro členské státy doporučeno ≥ 5 vzorků)

Dánsko: 5 vzorků \rightarrow 4 pstruh, 1 úhoř

Německo: 5 vzorků \rightarrow 2 slávkovití, 2 pstruh, 1 kapr

Řecko: 7 vzorků \rightarrow 3 mořanovití, 2 mořčák evropský, 1 slávkovití, 1 další

Španělsko: 16 vzorků \rightarrow 8 slávkovití, 3 pstruh, 1 mořanovití, 1 ústřice, 1 tuňák, 2 další

Francie: 16 vzorků \rightarrow 8 ústřice, 4 slávkovití, 3 pstruh, 1 kapr

Itálie: 14 vzorků \rightarrow 6 slávkovití, 3 mušle, 3 pstruh, 1 mořčák evropský, 1 mořanovití

Nizozemsko: 7 vzorků \rightarrow 4 slávkovití, 1 úhoř, 1 ústřice, 1 vlkouš

Spojené království: 12 vzorků \rightarrow 9 losos, 2 pstruh, 1 slávkovití

- (4) Mléko a mléčné výrobky: Minimálně 4/5 vzorků mléka by měly být odebrány z mléka ze zemědělských podniků (především kravského mléka). Je rovněž vhodné odebrat několik dodatečných vzorků mléka a mléčných výrobků z jiného než kravského mléka (kozího mléka atd.)
- (5) Vejce: Kromě slepičích vajec by měly být odebrány také vzorky kachních, husích a křepelčích vajec.
- (6) Oleje a tuky: Je vhodné odebrat kromě rybího oleje také vzorky potravinových doplňků na bázi rybího oleje (olej z těla ryb a olej z rybích jater).
- (7) Zelenina: především listová zelenina, ale také brambory a další kořenová a hlízovitá zelenina.

Ovoce: včetně bobulovin a jahod.

PŘÍLOHA II

A. Vysvětlivky k formuláři výsledků analýzy dioxinů, furanů a PCB typu dioxinů a jiných PCB v potravinách1. *Všeobecné informace o analyzovaných vzorcích*

Země: jméno členského státu, kde se provádí monitorování.

Rok: rok, v němž monitorování proběhlo.

Produkt: analyzovaná potravina – popište potravinu co nejpřesněji.

Stadium uvedení na trh: místo, kde byl produkt (vzorek) odebrán.

Tkáň: část analyzovaného produktu, např. tuk nebo sval.

Uvedení výsledků: výsledky je třeba uvést na základě, na němž byly stanoveny maximální obsahy (nařízení Rady (ES) č. 2375/2001). V případě analýzy PCB jiného typu než dioxinů se doporučuje uvést hodnoty na též základě.

Způsob odběru vzorků: náhodný odběr vzorků – je možné sdělit také výsledky analýzy cílového odběru vzorků, ale musí být jasně označeno, že odběr byl cílený a neodráží tedy nutně běžné základní hodnoty.

Metody: uveďte použitou metodu.

Akreditace: uveďte, zda je analytická metoda akreditovaná, či nikoli.

Nejistota (%): procento nejistoty vyplývající z metody analýzy.

2. *Specifické informace o analyzovaných vzorcích*

Počet vzorků: počet vzorků téhož druhu analyzovaného produktu. Máte-li výsledky více vzorků, než kolik je vyznačeno sloupečků, přidejte na konec formuláře nové očíslované sloupečky.

Výrobní metoda: tradiční/organická (co nejpodrobněji).

Oblast: pokud je to relevantní, oblast nebo region, kde byl vzorek odebrán, pokud možno s označením, zda se jedná o venkov, městskou oblast, průmyslovou zónu, přístav, otevřené moře atd. (např. Brusel – městská oblast, Středozemní moře – otevřené moře).

Počet dílčích vzorků: je-li analyzovaný vzorek souhrnný, měl by být oznámen počet dílčích (jednotlivých) vzorků. Je-li analytický výsledek založen pouze na jediném vzorku, napíše se 1. Počet dílčích vzorků v souhrnném vzorku se může lišit, proto prosím u každého vzorku počet upřesněte.

Obsah tuku (%): procento tuku v obsahu vzorku.

Obsah vlhkosti (%): procento vlhkosti ve vzorku (je-li k dispozici).

3. *Výsledky*

Dioxiny, furany, PCB typu dioxinů: výsledky každého kongeneru se uvádějí v ppt – pikogram/gram (pg/g).

PCB jiného typu než dioxinů: výsledky každého kongeneru se uvádějí v ppt – mikrogram/kilogram (µg/kg).

LOQ (limit of quantification): mez kvantifikace v pg/g nebo µg/kg (pro PCB jiného typu než dioxinů).

LOD (limit of detection): mez detekce v pg/g nebo µg/kg (pro PCB jiného typu než dioxinů).

Pro analyzované kongenery s hodnotou nižší než mez detekce (LOD) se do kolonky s výsledky uvede < LOD (LOD je třeba uvést jako hodnotu).

Pro analyzované kongenery s hodnotou nižší než mez kvantifikace (LOQ) se do kolonky s výsledky uvede < LOQ (LOQ je třeba uvést jako hodnotu).

Pokud jde o kongenery PCB analyzované navíc k PCB-7 a PCB jiného typu než dioxinů, je třeba do formuláře uvést číslo kongeneru PCB, např. 31, 99, 110 atd. Pokud je vzorek analyzovaný pro více kongenerů PCB, než kolik je vyznačených řádek, přidejte na konec formuláře nové řádky.

4. Poznámky

Kromě použité metody extrakce lipidů může být tato kolonka využita také pro další příslušné poznámky týkající se předložených údajů.

